

Kas gi darosi su mūsų vaikais, kai jie tampa paaugliai?

Auklėti juos pasidaro taip sunku, lyg vaikščioti užminuotu lauku. Neatsargus žodis, gestas ar kiek griežtesnis reikalavimas gali išprovokuoti sunkiai nuspėjamas paauglio elgesio reakcijas.

Parengė:

Vitalija Kniukštienė

Kretingos Marijono Daujoto vidurinės
mokyklos socialinė pedagogė

Adresas – **Vilniaus g. 12,**

Telefonas **(8-445) 789 50**

Kretingos Marijono Daujoto
vidurinė mokykla

Paauglystės krizė:

Kas?

Kodėl ?

Kaip?

Informacija tėvams

Kretinga

2011 m.

Paauglystės krizė:

Kas, kodėl ir kaip?

Kas yra paauglystė?

Paauglystė – tai gyvenimo tarpsnis tarp vaikystės ir suaugusio žmogaus, trunkantis nuo fizinio brendimo pradžios iki kol asmuo pasiekia savarankiško suaugusio žmogaus socialinę padėtį.

Svarbiausi paauglio uždaviniai (A. Petruitytė, 2003):

- o kurti savo tapatumą – lyties, tautybės gebėjimų, karjeros, ideologijos, ir pasaulėžiūros, tikėjimo ir vertybių sistemą;
- o įsisąmoninti vyrų ir moterų socialinius vaidmenis, ugdyti brandesnius santykius su abiejų lyčių atstovais;
- o priimti savo kūno pokyčius ir išmokti jais tinkamai naudotis;
- o tapti emociškai nepriklausomais nuo tėvų ir kitų suaugusiųjų;
- o pasirinkti profesiją ir jai rengtis;
- o ugdyti intelektualinius gebėjimus ir savybes, būtinas visuomeninei kompetencijai įgyti;
- o mokytis atsakingai elgtis socialiniu atžvilgiu;
- o formuoti vertybių ir etinę sistemą.

Kodėl paauglystės laikotarpis yra toks problematiškas?

Paauglystės laikotarpiu konfliktai tarp paauglio ir jį supančios aplinkos kyla dėl psichosocialinių priešasčių. Šiuo laikotarpiu jaunuolis:

- o neišvengiamai susiduria su baime ir nerimu įveikdamas tapatumo krizę;
- o patiria stresą dėl padidinto jautrumo;
- o išgyvena emocinį prislėgtumą (pasyvumas, nuolatinis liūdesys);
- o susiduria su tėvų tolerancijos stoka (kontrolė, nepasitikėjimas, priešiškus);
- o gali įgyti polinkį vartoti alkoholį ir/ar narkotines medžiagas (iš smalsumo, kam nors prieštaraujant);
- o išgyvendamas emocinį šaltumą ir priešškumą šeimoje, susiduria su padidinta savižudybės rizika;
- o jaučia būtinumą pritapti bendraamžių grupėje (G. Navaitis ir kt., 1999).

Kaip padėti paaugliui įveikti paauglystės sunkumus?

Paauglystėje kaip ir kitais vaiko raidos etapais, yra itin svarbus artimas ryšys su tėvais. Suaugusieji, bendraudami su paaugliu, turėtų parodyti, kad gerbiama privatumą, neįsitraukia į kovą dėl valdžios, vengia bausmių, tačiau naudoja paauglio raidą atitinkančius reikalavimus, kurie yra naudingi skatinant atsakingumą ir bendradarbiavimą. Kai artimųjų suteikta pagalba nebeduoda norimų rezultatų, patartina kreiptis į kvalifikuotus specialistus.

